

عنوان مقاله:

چیستی مشروعیت دو گانه در اندیشه سیاسی شیعه

محل انتشار:

مجله انسان پژوهی دینی، دوره 5، شماره 16 (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسنده:

مهدی حسنی - مربی علوم سیاسی مجتمع آموزش عالی شهید محلاتی

خلاصه مقاله:

مشروعیت مفهومی است که از دیر باز در کانون توجه فلسفه و اندیشه سیاسی قرار داشته است. روسو معتقد بود دولتی می تواند برای مدتی طولانی حکومت کند که قدرت را به حق و فرمانبرداری از خود را به وظیفه تبدیل کند. این «حق» و «وظیفه» بنیان مشروعیت ها را شکل می دهد. در نظریه اجتماعی معاصر، مشروعیت مهم ترین مولفه اعمال اقتدار است که دولت و مردم هر دو مشترکا آن را پذیرفته اند. منابع مشروعیت در نظام های سیاسی متفاوت است. قانون بشری، هنجارهای دینی، زور و سلطه و در جمهوری اسلامی ایران سه نظریه در باب مبنای مشروعیت نظام سیاسی وجود دارد: نظریه نصب، نظریه انتخاب و نظریه ترکیب الهی - مردمی. در این نوشته ما به دنبال این مساله هستیم که مبنای مشروعیت نظام سیاسی شیعی، قانون مبتنی بر وحی است. فقیه جامع الشرایط منتصب از جانب خدا به نصب عام به اعتبار وظیفه تحقق بخشی به شریعت و مشروعیت دارد. از سوی دیگر بدون آراء مردم، نظام کارآمدی و مقبولیت نخواهد داشت و اجرایی نخواهد شد. از نگاه دیگر می توان آن را نوعی «قرار داد اجتماعی» بین حکام مسلمان و مومنین دانست. رویکرد این نظام سیاسی اصالت وظیفه و رساندن جامعه به سعادت و مشروعیت آن منوط به تحقق این مساله است.

کلمات کلیدی:

مشروعیت دو گانه، اندیشه سیاسی، فقیه جامع الشرایط، نصب عام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2038346>

